

Onderwerp Stand van zaken aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling
ter informatie
Steller Jeannette Niemeijer

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	61 82	Bijlage(n)	Ons kenmerk	103339-2023
Datum	5-4-2023	Uw brief van	Uw kenmerk	

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij informeren wij u over de voortgang van de regionale aanpak ‘Geweld hoort nergens thuis’ en onze eigen lokale aanpak van huiselijk geweld.

Huiselijk geweld: landelijk beeld

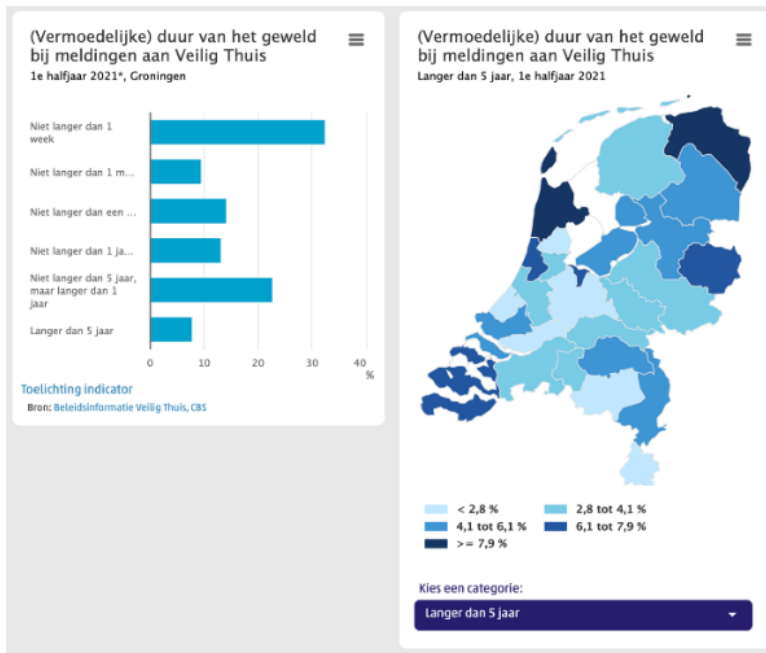
Huiselijk geweld en kindermishandeling vormen een groot maatschappelijk probleem. Jaarlijks zijn zo'n 200.000 volwassenen en 119.000 kinderen slachtoffer van huiselijk geweld. Dit leidt niet alleen tot persoonlijk leed maar ook tot ongelijke kansen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die ingrijpende jeugdervaringen meemaken, meer kans hebben op een lager schooladvies, schooluitval, een slechtere gezondheid en eerder overlijden dan kinderen die veilig opgroeien. Huiselijk geweld treft ook de samenleving als geheel. Circa 10% van het ziekteverzuim is te wijten aan huiselijk geweld en de totale maatschappelijke kosten van huiselijk geweld worden geschat op vele miljarden euro's per jaar.

Om het tij te keren is landelijk en regionaal vanaf 2020 gewerkt aan het versterken van de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling in het actieplan Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT). Parallel is in deze periode door de gemeente Groningen een extra investering gedaan in de aanpak preventieve kindermishandeling. Hierbij informeren wij u over de stand van zaken van onze aanpak en over de verdere acties die wij noodzakelijk achten om huiselijk geweld in onze gemeente aan te pakken.

Huiselijk geweld in de regio Groningen

De situatie in Groningen wijkt op hoofdlijnen niet af van het landelijk beeld. Het aantal meldingen bij Veilig Thuis en bij het Centrum voor Seksueel Geweld komt overeen met het landelijk gemiddelde. Wel zien we dat in onze regio het langdurig huiselijk geweld relatief hoog is; dit blijkt zowel uit het aantal hermeldingen bij Veilig Thuis (44%) als uit de landelijke cijfers over langdurig geweld (> 5 jaar na melding bij Veilig Thuis).

Volgvel 1

De wachtlijsten bij Veilig Thuis bedragen op dit moment (29 maart 2023) 69 meldingen bij triage/veiligheidsbeoordeling en 40 zaken bij vervolgstappen (Onderzoek en Voorwaarden & Vervolg).

Stand van zaken Geweld Hoort Nergens Thuis

In ons regionaal actieprogramma GHNT waren onze activiteiten gericht op het eerder signaleren van huiselijk geweld en het versterken van de effectiviteit van de hulp. Helaas kregen we te maken met vertraging in de uitvoering vanwege COVID-19 en uitval van de eerste projectleider en langdurige ziekte van de opvolger, maar desondanks hebben we toch veel activiteiten in gang kunnen zetten, waaronder:

Volgvel 2

- *Versterking van lokale teams*
 - Gezamenlijke opleidingen voor de casusregisseurs in systemisch werken en traumasensitief werken;
 - Toepassing van het landelijk kwaliteitskader ‘werken aan veiligheid’ voor lokale teams in zelfscans en verbeterplannen.
- *Integrale aanpak bij zware casuïstiek: MDA++ als regionale voorziening (na tijdelijke stop zijn we nu afspraken aan het maken over het vervolg);*
- *Versterking ketensamenwerking*
 - Samenwerkingsafspraken tussen Groninger gemeenten en Veilig Thuis Groningen, alsmede de pilot “overdrachtstafels” om de aanpak huiselijk geweld te versnellen;
 - Gezamenlijk actieonderzoek van de Groninger gemeenten om de uitvoering in het lokale veld te versterken, in het bijzonder door een betere toerusting en positionering van professionals binnen de uitvoeringsorganisatie in de keten (Spoor 1 Versterken uitvoering lokaal veld);
 - Governance afspraken tussen de Groninger gemeenten en Veilig Thuis.
- *Pilot ambulante inzet in lokale teams vanuit de Vrouwenopvang;*
- *In de vrouwenopvang de mede-opvang van huisdieren;*
- *Deskundigheidsbevordering en versterking van het netwerk rond de signalering van dieren mishandeling in relatie tot huiselijk geweld;*
- *Carrousel groepen voor plegers;*
- *Start aanpak ouderen mishandeling.*

Bovenstaande activiteiten in het kader van het actieprogramma GHNT vinden plaats naast de reguliere activiteiten vanuit de Vrouwenopvang, het Centrum voor Seksueel Geweld en Veilig Thuis met daarbij het intensief casemanagement voor huisverboden. Het actieprogramma heeft een aantal positieve veranderingen in gang gezet zoals een versterking van de kwaliteit van de lokale teams (onder meer door de gezamenlijke opleidingen) en een betere samenwerking met de betrokken ketenpartners (onder meer door de inzet van overdrachtstafels met Veilig Thuis) en een groter urgentiebesef voor de brede aanpak van huiselijk geweld. Dit geeft een stevige basis voor vervolgcacties die we zowel regionaal als lokaal in onze eigen gemeente oppakken, om de hulp aan gezinnen en kinderen te verbeteren. Op dit moment zijn we in regionaal verband aan de slag met een versterking van de positie van professionals, in een regionaal actieonderzoek onder de vlag van Geweld Hoort Nergens Thuis waarin de 10 Groninger gemeenten en de ketenpartners samen optrekken om concrete verbeteringen te bewerkstelligen in de lokale aanpak. Belangrijk instrument dat hierbij wordt gebruikt is het Kwaliteitskader “Werken aan Veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten”.

De aanpak van huiselijk geweld onze gemeente

Aanvullend op de regionale aanpak van huiselijk geweld heeft de gemeente Groningen afgelopen jaren geïnvesteerd in de preventie van kindermishandeling. In dit kader is ieder jaar een publiekscampagne georganiseerd en zijn aandachtsfunctionarissen getraind (in onderwijs en maatschappelijke organisaties). In navolging van het huidige coalitieakkoord, waarin nadrukkelijk aandacht wordt gevraagd voor het beëindigen van geweld tegen vrouwen zijn we gestart met de ontwikkeling van een aanpak preventie femicide. Hierbij nemen we een aantal belangrijke elementen over uit het pamflet “Stop Femicide” dat op 8 maart jl. door de woordvoerders huiselijk geweld in de gemeenteraad Groningen is aangeboden. Het gaat onder meer om het investeren in betere signalering, meer laagdrempelige hulp en verhogen van expertise van professionals.

Tot op heden is onze aanpak van huiselijk geweld met name een regionale aanpak met inzet op regionale voorzieningen en activiteiten. Maar we moeten helaas constateren dat deze inzet niet voldoende is. Uit het landelijk onderzoek van Verwey Jonker (waaraan ook onze regio heeft meegedaan) blijkt dat ruim de helft van de gezinnen anderhalf jaar na melding bij Veilig Thuis nog steeds te maken heeft met ernstig huiselijk geweld. Dit betekent dat er extra investeringen nodig zijn om toe te werken naar een situatie waarin iedereen veilig is in Groningen.

De aanpak van huiselijk geweld is niet makkelijk, vooral ook vanwege de complexe multiproblematiek. We zien bij de gezinnen die in beeld zijn bij Veilig Thuis veel werkloosheid, armoede en problematisch alcohol gebruik. Ook een licht verstandelijke beperking, psychologische problematiek en zelf slachtoffer zijn geweest van huiselijk geweld zijn grote risicofactoren. Maar het is zeker niet onmogelijk om de cirkel van geweld te doorbreken. We kennen uit onderzoek de werkzame elementen, namelijk: snel erbij zijn, eenduidige en systemische casusregie met een goede analyse en effectief veiligheidsplan, specialistische hulp voor het hele gezin, traumazorg en duurzaam erbij blijven. Maar om dit te realiseren, is een veel grotere inzet in het lokale veld nodig, want het hele brede spectrum van preventie, signalering en hulpverlening vindt plaats op lokaal niveau, in de wijken. In het sociale netwerk en de wijkorganisaties, de scholen, de WIJ teams.

Om daadwerkelijk een duurzaam einde te maken aan huiselijk geweld is het noodzakelijk om meer nadruk te leggen op de lokale uitvoering, ook in het licht van het Toekomstscenario Gezins- en jeugdbescherming. In dit toekomstscenario wordt, naast de regionale veiligheidsteams, een belangrijke rol toebedeeld aan de lokale teams; deze zullen in staat moeten worden gesteld om veiligheidsvraagstukken in gezinnen duurzaam op te lossen.

Om aan deze ambitie concrete invulling te geven, werken we aan een gemeentelijk actieplan voor de versterking van onze aanpak huiselijk geweld in het algemeen en aanpak femicide in het bijzonder. Bij dit actieplan betrekken we de belangrijkste ketenpartners en we denken dat we hiermee beter in staat zullen zijn om gezinnen die

Volgvel 4

veelvuldig te maken hebben met huiselijk geweld te helpen. In dit actieplan zullen we ook de door u ingediende motie 'huiselijk geweld en kindermishandeling preventiever en zonder wachtlijst aanpakken' betrekken. We verwachten dat het actieplan zal leiden tot extra kosten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.